

عنوان مقاله:

مطالعه نقش مایه‌های گیاهی اساطیری و مقدس در تزئینات گچبری مسجد سیمره

محل انتشار:

دو فصلنامه هنرهای صناعی اسلامی، دوره 4، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

اکبر شریفی نیا - دانشجوی دکتری باستانشناسی، دانشکده هنر و معماری دانشگاه بوعلی سینا همدان، ایران

یدالله حیدری باباکمال - دانش آموخته دکتری باستان شناسی، دانشکده هنر و معماری دانشگاه بوعلی سینا همدان، ایران

طیبه شاکرمی - دانش آموخته کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه پیام نور تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مطالعه نویافته های باستان‌شناسی اهمیت فراوانی در روشن شدن زوایای مبهم یک فرهنگ یا تأثیر و تأثرات آن دارد. از جمله یافته های با اهمیت کاوش های باستان‌شناسی شهر سیمره، کشف مسجد این شهر و تزئینات گچبری آن با مضامین متنوع گیاهی است. باتوجه به پیشینه ساسانی شهر سیمره و تأثیر مستقیم هنر گچبری دوره ساسانی بر تزئینات گچبری مسجد سیمره، اهداف اصلی پژوهش حاضر شناسایی و گونه شناسی نقوش گیاهی گچبری‌های مسجد شهر سیمره و پی بردن به معانی اساطیری و مقدس آنهاست. بر این اساس سؤالات اصلی پژوهش عبارتند از 1- نقوش گیاهی با پیشینه اساطیری به کار رفته در تزئینات گچبری مسجد سیمره کدام اند؟ 2- به- کاربردن این نقوش در تزئینات گچبری مسجد و فضای دینی و اسلامی آن چگونه تبیین می‌شود؟ نتایج پژوهش نشان می‌دهد که نقوش گیاهی مقدس گچبری‌های مسجد سیمره عبارتند از انار، تاک، کنگر، نخل، نیلوفر، درخت کاج و میوه بلوط. در میان فرهنگ ملل مختلف پیش از اسلام، انار، تاک، نخل و کاج، نماد باروری، فناپذیری و برکت و به همین صورت نیلوفر، میوه بلوط و کنگر نمادهای حیات، امنیت و باروری، پیروزی و توفیق بر مشکلات است. علاوه بر این با توجه به استقرار دولت ساسانی در منطقه سیمره نقوش گچبری‌های بکاررفته در مسجد سیمره، برگرفته از نقوش گچبری‌های ساسانی البته، با پرهیز از نگاه اساطیری و نمادین پیش از اسلام‌اند. بنابراین نقوش گیاهی تزئینات گچبری‌های مسجد سیمره به لحاظ شکل و فرم برگرفته از هنر گچبری دوره ساسانی؛ اما به لحاظ مفهومی و محتوایی براساس آموزه‌های اسلامی خالی از مضامین اساطیری دوره ساسانی‌اند. به‌منظور دستیابی به نتایج فوق از روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از بررسی‌های میدانی و مطالعه منابع مکتوب انجام شده است.

کلمات کلیدی:

..Seymareh mosque, stucco decorations, herbal patterns, mythological motifs

مسجد سیمره، تزئینات گچبری، نقوش گیاهی، نقش‌مایه‌های اساطیری.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1144672>

